

Parlamentul României - Lege nr. 165/2013 din 16 mai 2013

Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

În vigoare de la 20 mai 2013

Consolidarea din data de 16 ianuarie 2020 are la bază publicarea din Monitorul Oficial, Partea I nr. 278 din 17 mai 2013 și include modificările aduse prin următoarele acte: OUG 115/2013; L 368/2013; OUG 21/2015; L 168/2015; OUG 66/2015; OUG 98/2016; L 251/2016; DCZ 44/2017; L 212/2018; L 111/2019;

Ultimul amendament în 31 mai 2019.

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Imobilele preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist se restituie în natură.

(2) În situația în care restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist nu mai este posibilă, măsurile reparatorii în echivalent care se pot acorda sunt compensarea cu bunuri oferite în echivalent de entitatea investită cu soluționarea cererii formulate în baza Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, măsurile prevăzute de Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare, precum și măsura compensării prin puncte, prevăzută în cap. III.

(3) În situația în care titularul a înstrăinat drepturile care i se cuvin potrivit legilor de restituire a proprietății, singura măsură reparatorie care se acordă este compensarea prin puncte potrivit art. 24 alin. (2), (3) și (4).

(4) Punctele prevăzute la alin. (2) și (3) se valorifică potrivit prezentei legi.

Art. 2. - Principiile care stau la baza acordării măsurilor prevăzute de prezenta lege sunt:

- a)** principiul prevalenței restituirii în natură;
- b)** principiul echității;
- c)** principiul transparenței procesului de stabilire a măsurilor reparatorii;

d) principiul menținerii justului echilibru între interesul particular al foștilor proprietari și interesul general al societății.

Art. 3. - În înțelesul prezentei legi, expresiile și termenii de mai jos au următoarele semnificații:

1. cereri - notificările formulate în temeiul Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cererile formulate în temeiul prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare, cererile formulate potrivit Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare, cererile de retrocedare formulate potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, republicată, aflate în curs de soluționare la entitățile investite de lege sau, după caz, la Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor;

2. persoana care se consideră îndreptățită - persoana care a formulat și a depus, în termen legal, la entitățile investite de lege cereri din categoria celor prevăzute la pct. 1, care nu au fost soluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi;

3. persoana îndreptățită - persoana căreia i-a fost recunoscut dreptul la restituire în natură sau, după caz, la măsuri reparatorii;

4. entitatea investită de lege - următoarele structuri cu atribuții în procesul de restituire a imobilelor preluate abuziv și de stabilire a măsurilor reparatorii:

a) unitatea deținătoare, în înțelesul Hotărârii Guvernului nr. 250/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare unitară a Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, cu modificările și completările ulterioare, al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999, republicată;

b) entitatea investită cu soluționarea notificării, în înțelesul Hotărârii Guvernului nr. 250/2007, cu modificările și completările ulterioare;

c) comisia locală de fond funciar, comisiile comunale, orașenești și municipale, constituite în temeiul Legii nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

d) comisia județeană de fond funciar sau, după caz, Comisia de Fond Funciar a Municipiului București, constituite în temeiul Legii nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

e) Comisia specială de retrocedare a unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase și comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România;

f) Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică;

g) Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, înființată potrivit prezentei legi;

5. decizia entității investite de lege - decizia/dispoziția/ordinul/hotărârea emisă de către entitatea investită de lege, prevăzută la [pct. 4](#);

6. restituirea în natură - restituirea imobilului preluat în mod abuziv; în ceea ce privește terenurile, reconstituirea dreptului de proprietate pe vechiul amplasament sau pe un alt amplasament;

7. grila notarială - ghidurile privind valorile orientative ale proprietăților imobiliare utilizate de camerele notarilor publici, actualizate în condițiile impuse de art. 77¹ [alin. \(5\)](#) din [Legea nr. 571/2003](#) privind [Codul fiscal](#), cu modificările și completările ulterioare.

8. investiții - culturi, lucrări și instalații cu caracter permanent ce deservește exploatații agricole, respectiv:

a) plantații de orice fel - vii, livezi, pepiniere viticole, pomicele, plantații de hamei și duzi, sere, solare, răsadnițe și altele asemenea;

b) platforme betonate și spații de depozitare care servesc nevoilor producției agricole, fabrici de nutrețuri combinate dezafectate sau active;

c) amenajări piscicole;

d) sisteme de îmbunătățiri funciare, de tipul canale de irigații și/sau desecări, stații de pompare/irigații/desecare, antene supraterane și subterane, rampe de irigații, pivoți, platforme betonate, poduri, podețe care deservește exploatația;

e) linii electrice și posturi de transformare care deservește exploatația sau/și sistemele de îmbunătățiri funciare;

f) drumuri de exploatare care deservește exploatația sau/și sistemele de îmbunătățiri funciare;

g) orice alt tip de investiții care deservește exploatația agricolă așa cum este definită la [art. 1](#) din [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 108/2001](#) privind exploatațiile agricole, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 166/2002](#), cu modificările și completările ulterioare;

h) capacități de producție din zootehnie și instalații zootehnice;

i) sedii ale societăților comerciale agricole, sedii de ferme agricole, cantine, dormitoare, ateliere mecanice;

j) instalații hidrotehnice, hidroelectrice sau de hidroameliorație;

k) alte construcții civile și comerciale;

l) orice alt tip de investiții care deservește exploatația agricolă așa cum este definită la [art. 1](#) din [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 108/2001](#), aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 166/2002](#), cu modificările și completările ulterioare.

Art. 4. - Dispozițiile prezentei legi se aplică cererilor formulate și depuse, în termen legal, la entitățile investite de lege, nesoluționate până la data intrării în

vigoare a prezentei legi, cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor, precum și cauzelor aflate pe rolul Curții Europene a Drepturilor Omului suspendate în temeiul Hotărârii-pilot din 12 octombrie 2010, pronunțată în Cauza Maria Atanasiu și alții împotriva României, la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Declarat parțial neconstituțional la data de 27/02/2014 prin Decizia nr. 88/2014 referitoare la admiterea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 33 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România (M.Of. partea I nr. 281 din 16/04/2014) CURTEA CONSTITUȚIONALĂ - DECIZIE: -

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Eyal Munteanu și Magda Munteanu Tamar în Dosarul nr. 638/3/2013, Florica Seceleanu (decedată) în Dosarul nr. 76.787/3/2011 și Paul Goldenberg în Dosarul nr. 29.875/3/2013 ale Tribunalului București - Secția a V-a civilă și constată că dispozițiile art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 33 din aceeași lege nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii.

Declarat parțial neconstituțional la data de 08/04/2014 prin Decizia nr. 210/2014 referitoare la admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, în redactarea anterioară modificării acestor prevederi prin Legea nr. 368/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 (M.Of. partea I nr. 418 din 05/06/2014) CURTEA CONSTITUȚIONALĂ - DECIZIE: -

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Marosan Andras în Dosarul nr. 4.869/117/2011 al Curții de Apel Cluj - Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 4 teza a doua raportate la cele ale art. 1 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, în redactarea anterioară modificării acestor prevederi prin Legea nr. 368/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 sunt neconstituționale.

Declarat parțial neconstituțional la data de 07/05/2014 prin Decizia nr. 269/2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 4 teza a doua raportate la art. 7 alin. (1), art. 11 alin. (1) și (2), art. 16, art. 17 alin. (1) lit. a), art. 21 alin. (6) și (8), art. 31 alin. (5), art. 34 alin. (1), art. 35 alin. (2) și art. 50 lit. b) teza întâi din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România (M.Of. partea I nr. 513 din 09/07/2014) CURTEA CONSTITUȚIONALĂ - DECIZIE: -

I. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Eugenia Grigoraș în Dosarul nr. 5.265/2/2012 al Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, de Deak Albert și Balazs Karoly Zsolt în Dosarul nr. 24.905/211/2012 al Tribunalului Cluj - Secția civilă și de Cristian Ionescu în Dosarul nr. 6.209/63/2013 al Tribunalului Dolj - Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că prevederile art. 4 teza a doua din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în măsura în care termenele prevăzute la art. 34 alin. (1) din aceeași lege*

nu se aplică și cauzelor în materia restituirii imobilelor preluate abuziv, aflate pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a legii.

CAPITOLUL II

Restituirea în natură a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist

Art. 5. - (1) În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale se constituie, prin ordin al prefectului, Comisia locală pentru inventarierea terenurilor.

(2) Comisia se compune din următoarele persoane:

a) primarul comunei/orașului/municipiului, care are și calitatea de președinte al Comisiei;

b) secretarul comunei/orașului/municipiului;

c) reprezentantul instituției prefectului, care asigură colaborarea directă și operativă a Comisiei cu celelalte instituții cu responsabilități în aplicarea prevederilor prezentei legi;

d) un specialist în măsurători topografice și în identificarea tarlalelor și parcelelor din cadrul unității administrativ-teritoriale (specialist cadastru, inginer topograf, inginer agricol, subinginer agricol, referent agricol);

e) un reprezentant al oficiului teritorial de cadastru și publicitate imobiliară.

(3) În funcție de specificul localității, Comisia se completează cu următoarele persoane:

a) un reprezentant al Agenției Domeniilor Statului;

b) un reprezentant al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești";

c) un reprezentant al Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva;

d) un reprezentant al Agenției Naționale pentru Pescuit și Acvacultură.

(4) Procedura de constituire, modul de funcționare, atribuțiile Comisiei, precum și normele privind întocmirea situației prevăzute la [art. 6](#) se stabilesc prin normele de aplicare a prezentei legi, care vor fi adoptate în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a acesteia.

Art. 6. - (1) În termen de 180 de zile de la data constituirii, comisia prevăzută la [art. 5](#) întocmește, conform normelor de aplicare a prezentei legi, situația terenurilor agricole, cu sau fără investiții, și forestiere, aflate în domeniul public sau privat al statului sau, după caz, al unității administrativ-teritoriale, care pot face obiectul reconstituirii dreptului de proprietate pe fiecare unitate administrativ-teritorială.

**) Potrivit art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2013 se instituie un termen de 180 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, în care comisia prevăzută la art. 5 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013, finalizează situația terenurilor agricole, cu sau fără investiții, și forestiere, aflate în domeniul public sau privat al statului sau, după caz, al unității administrativ-*

teritoriale, care pot face obiectul reconstituirii dreptului de proprietate pe fiecare unitate administrativ-teritorială.

(2) Situația prevăzută la alin. (1) va indica, prin determinare grafică pe ortofotoplan:

- a) terenurile ce constituie rezerva comisiei locale de fond funciar;
- b) terenurile aflate în proprietatea publică și privată a statului, cu sau fără investiții, aflate în administrarea unor autorități și instituții publice;
- c) terenurile administrate de institute și stațiuni de cercetare, cu sau fără investiții;
- d) terenurile ocupate de izlazuri;
- e) alte terenuri identificate ca disponibile în vederea restituirii.

(3) Situația prevăzută la alin. (1) se vizează de Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară și se transmite comisiei județene de fond funciar sau, după caz, Comisiei de Fond Funciar a Municipiului București.

(4) Comisia județeană de fond funciar sau, după caz, Comisia de Fond Funciar a Municipiului București centralizează situațiile întocmite la nivelul unităților administrativ-teritoriale în termen de 30 de zile de la primirea acestora. Rezultatul centralizării se transmite Agenției Domeniilor Statului și Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(5) La propunerea comisiei județene de fond funciar sau, după caz, a Comisiei de Fond Funciar a Municipiului București, Agenția Domeniilor Statului și Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților demarează procedurile legale necesare în vederea schimbării regimului juridic al terenurilor ce fac obiectul situației centralizatoare, aflate în proprietatea publică a statului, și trecerii acestora, în condițiile legii, în proprietatea privată a statului pentru a fi afectate restituirii în natură.

(5¹) Terenurile preluate în vederea finalizării procesului de restituire înainte de 20 mai 2013 de comisiile locale de fond funciar de la Agenția Domeniilor Statului, de la alte instituții sau societăți comerciale care au administrat terenuri din proprietatea statului, dar care nu au făcut obiectul punerii în posesie revin, după caz, în domeniul public sau privat al statului și în administrarea Agenției Domeniilor Statului, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(5²) Sunt exceptate de la prevederile alin. (5¹) suprafețele de teren pentru care instanțele au dispus reconstituirea pe fostul amplasament, prin hotărâri irevocabile/definitive.

(5³) Terenurile care trec în administrarea Agenției Domeniilor Statului în condițiile alin. (5¹) și (5²) vor face obiectul restituirii către foștii proprietari numai cu respectarea procedurii prevăzute de [Normele metodologice](#) de aplicare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 626/2001, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Sunt exceptate de la aplicarea procedurilor prevăzute la alin. (5) suprafețele de teren cu destinație agricolă indispensabile activității de cercetare-dezvoltare-inovare și multiplicării materialului biologic vegetal și animal, de

utilitate publică, prevăzute în anexele nr. 1-5 și 7 la Legea nr. 45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești" și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 7. - «abrogat»

Art. 8. - (1) În termen de 120 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, comisiile locale de fond funciar au obligația de a centraliza toate cererile de restituire nesoluționate, în vederea stabilirii suprafeței de teren necesare în vederea finalizării procesului de restituire.

(2) Pentru realizarea situației prevăzute la alin. (1) se au în vedere:

- a)** cererile din dosarele nesoluționate la nivelul comisiei locale;
- b)** cererile din dosarele transmise comisiei județene sau, după caz, Comisiei de Fond Funciar a Municipiului București, cu propuneri de despăgubiri;
- c)** cererile din dosarele înregistrate la Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, în cazul în care persoanele îndreptățite optează, în condițiile art. 42, pentru returnarea dosarului la comisia locală, în vederea atribuirii de teren;
- d)** hotărârile definitive și irevocabile pronunțate de instanțele judecătorești, având ca obiect restituirea unor suprafețe de teren;
- e)** cererile care au stat la baza dosarelor validate de comisiile județene sau, după caz, de Comisia de Fond Funciar a Municipiului București și aflate la comisiile locale în vederea constituirii dosarelor de despăgubire.

(3) Situația suprafețelor de teren necesare în vederea finalizării procesului de restituire se transmite comisiei județene de fond funciar sau, după caz, Comisiei de Fond Funciar a Municipiului București, în termenul prevăzut la alin. (1).

Art. 9. - (1) Institutele, stațiunile de cercetare și instituțiile publice sunt obligate să predea Agenției Domeniilor Statului, în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a hotărârii Guvernului inițiate conform art. 6 alin. (5), terenurile care fac obiectul acesteia. Procesele-verbale de predare-primire se comunică și Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(2) În termen de 30 de zile de la preluarea terenurilor prevăzute la alin. (1), Agenția Domeniilor Statului aduce la cunoștința comisiei județene de fond funciar și Comisiei de Fond Funciar a Municipiului București disponibilul de teren pe fiecare unitate administrativ-teritorială.

(3) Predarea terenurilor disponibile către comisia locală de fond funciar se face numai după validarea de către comisia județeană de fond funciar și Comisia de Fond Funciar a Municipiului București a propunerilor de punere în posesie pe aceste terenuri, dar nu mai târziu de 1 ianuarie 2015.

Art. 10. - (1) Până la data de 15 aprilie 2018, Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară va întocmi, pentru fiecare unitate administrativ-teritorială, situația comparativă a cererilor și disponibilului de teren, ulterior finalizării situațiilor prevăzute la art. 6 alin. (2).

(2) După finalizare, situația se comunică Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților și Agenției Domeniilor Statului.

Art. 11. - «abrogat»

Art. 12. - (1) În situația în care restituirea terenurilor agricole pe vechile amplasamente nu este posibilă, după validarea întinderii dreptului lor de proprietate de către comisiile județene de fond funciar sau, după caz, de către Comisia de Fond Funciar a Municipiului București, fostului proprietar sau moștenitorilor acestuia li se atribuie un teren pe un alt amplasament, în următoarea ordine:

a) pe terenurile din rezerva comisiei locale de fond funciar;

b) pe terenurile proprietate publică, trecute, în condițiile legii, în proprietatea privată a statului, sau pe terenurile proprietate privată a statului, care au fost administrate pe raza unității administrativ-teritoriale de institute, de stațiuni de cercetare ori de alte instituții publice;

c) pe terenurile proprietate publică, trecute, în condițiile legii, în proprietatea privată a statului, sau pe terenurile proprietate privată a statului, care au fost administrate de institute, de stațiuni de cercetare ori de instituții publice pe raza localităților învecinate, aflate în același județ;

d) pe terenurile ocupate de izlazuri.

(2) Pentru terenurile prevăzute la alin. (1) **lit. d)**, regimul juridic și categoria de folosință se pot schimba numai cu avizul prealabil al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale și cu acordul cetățenilor cu drept de vot din unitatea administrativ-teritorială, acord exprimat în urma organizării unui referendum local, potrivit legii, în termenul prevăzut la art. 6 **alin. (1)**.

(3) Atribuirea terenurilor de către comisia locală se face în ordinea de înregistrare a cererilor inițiale de restituire, cu respectarea strictă a ordinii categoriilor de teren prevăzute la **alin. (1)**. Fostul proprietar sau moștenitorii acestuia pot refuza terenul din rezerva comisiei locale de fond funciar sau din izlazul comunal, propus în vederea restituirii.

Art. 13. - (1) În situația în care restituirea terenurilor forestiere pe vechile amplasamente nu este posibilă, reconstituirea dreptului de proprietate se face pe alte amplasamente de pe raza unității administrativ-teritoriale, chiar dacă acestea s-au aflat în proprietatea statului român înainte de anul 1948, au intrat ulterior în proprietatea statului sau au fost incluse în amenajamente silvice după această dată.

Declarat parțial neconstituțional la data de 13/06/2017 prin Decizia nr. 395/2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 13 alin. (1) și (3) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România (M.Of. partea I nr. 574 din 18/07/2017) CURTEA CONSTITUȚIONALĂ - D E C I D E: -

1. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Regia Națională a Pădurilor - Romsilva, prin Direcția Silvică Vâlcea în Dosarul nr. 4.068/223/2011 al Judecătorei Drăgășani, de Regia Națională a Pădurilor - Romsilva și Regia Națională a Pădurilor - Romsilva, Direcția Silvică Ilfov în Dosarul nr. 51.061/299/2012* al Judecătorei Sectorului 1 București și de Regia Națională a Pădurilor - Romsilva, Direcția Silvică Vâlcea în Dosarul nr. 8.803/288/2013 al Judecătorei Râmnicu Vâlcea și constată că prevederile art. 13 **alin. (1)** din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în măsura în care restituirea terenurilor forestiere aparținând*

domeniului public al statului se realizează numai după trecerea prealabilă a acestor terenuri în domeniul privat al statului, în condițiile legii.

(2) În situația în care pe raza unității administrativ-teritoriale nu există teren forestier disponibil, reconstituirea dreptului de proprietate se face pe terenuri forestiere situate pe raza altor unități administrativ-teritoriale din județ, cu aprobarea comisiei județene de fond funciar sau, după caz, a Comisiei de Fond Funciar a Municipiului București.

(3) Noțiunea de teren forestier în sensul prezentei legi este definită în normele de aplicare a acesteia.

Art. 14. - În situația în care terenul destinat restituirii este pus la dispoziție pe raza unei alte unități administrativ-teritoriale decât cea notificată, punerea în posesie se face de către comisia locală la care proprietarul sau moștenitorii acestuia au depus cererea de reconstituire a dreptului de proprietate potrivit art. 9 alin. (3) din Legea nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu informarea comisiei locale din unitatea administrativ-teritorială respectivă.

Art. 15. - Cererile vizând restituirea terenurilor intravilane, agricole la data preluării abuzive, formulate potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se soluționează cu respectarea limitei de 50 ha de proprietar deposedat, cu condiția ca această suprafață să nu fi fost restituită prin aplicarea legilor fondului funciar.

Art. 15¹. - (1) În situația în care, după solicitarea documentelor necesare stabilirii categoriei de folosință a terenurilor care fac obiectul cererilor formulate potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dosarele de despăgubire nu se completează cu informațiile solicitate, se prezumă următoarele:

a) în cazul terenurilor situate la data preluării abuzive în intravilanul localităților de tip urban și pe care existau construcții, o suprafață de până la 1.000 mp avea categoria de folosință curți și construcții;

b) în cazul terenurilor situate la data preluării abuzive în intravilanul localităților de tip rural și pe care existau construcții, o suprafață de până la 3.000 mp avea categoria de folosință curți și construcții.

(2) Pentru suprafețele care exced limitelor prevăzute la alin. (1) și pentru care, pe baza documentelor existente, nu se poate stabili dacă se încadrează în suprafața maximă prevăzută la art. 15, la propunerea Secretariatului Comisiei Naționale, Comisia Națională invalidează deciziile entităților învestite de lege, cu excepția celor emise în baza unor hotărâri judecătorești irevocabile/definitive prin care instanțele au stabilit existența și întinderea dreptului.

CAPITOLUL III

Acordarea de măsuri compensatorii

Art. 16. - Cererile de restituire care nu pot fi soluționate prin restituire în natură la nivelul entităților învestite de lege se soluționează prin acordarea de măsuri compensatorii sub formă de puncte, care se determină potrivit art. 21 alin. (6) și (7).

Art. 17. - (1) În vederea finalizării procesului de restituire în natură sau, după caz, în echivalent a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist, se constituie Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, denumită în continuare Comisia Națională, care funcționează în subordinea Cancelariei Primului-Ministru și are, în principal, următoarele atribuții:

a) validează/invalidază în tot sau în parte deciziile emise de entitățile investite de lege care conțin propunerea de acordare de măsuri compensatorii;

Declarat parțial neconstituțional la data de 26/11/2014 prin Decizia nr. 686/2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 alin. (1) lit. a), art. 21 alin. (5), (8) și (9), precum și a celor ale art. 4 teza întâi raportate la cele ale art. 22, art. 23, art. 35 alin. (1) și (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România (M.Of. partea I nr. 68 din 27/01/2015) D E C I D E: -

1. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Gheorghe Bădeci și Petra Bădeci în Dosarul nr. 33.881/3/2013 al Tribunalului București - Secția a IV-a civilă și constată că dispozițiile art. 17 alin. (1) lit. a) și art. 21 alin. (5) și (8) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în măsura în care nu se aplică deciziilor/dispozițiilor entităților investite cu soluționarea notificărilor, emise în executarea unor hotărâri judecătorești prin care instanțele s-au pronunțat irevocabil/definitiv asupra calității de persoane îndreptățite și asupra întinderii dreptului de proprietate.

b) dispune emiterea deciziilor de compensare a imobilelor;

c) «abrogat»

d) ia alte măsuri legale necesare aplicării prezentei legi.

(2) Comisia Națională este formată din 11 membri și are următoarea componență:

a) președintele Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților;

b) vicepreședinții Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților;

c) un reprezentant al Cancelariei Primului-Ministru;

d) președintele Agenției Domeniilor Statului;

e) un reprezentant al Departamentului pentru Relații Interetnice din cadrul Secretariatului General al Guvernului;

f) un reprezentant al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale;

g) 2 reprezentanți ai Ministerului Justiției;

h) un reprezentant al Ministerului Afacerilor Interne.

(3) Componența nominală a Comisiei Naționale se stabilește prin decizie a prim-ministrului, în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(4) Lucrările Comisiei Naționale sunt conduse de președintele Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, care îndeplinește și funcția de președinte al Comisiei Naționale.

(5) Secretariatul Comisiei Naționale preia toate atribuțiile, drepturile și obligațiile Secretariatului Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor și se asigură de către Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților.

Art. 18. - (1) Comisia Națională funcționează pe baza prevederilor prezentei legi și a regulamentului propriu de organizare și funcționare. Regulamentul

Comisiei Naționale se aprobă prin decizie a prim-ministrului, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) În îndeplinirea atribuțiilor sale, Comisia Națională emite decizii sub semnătura președintelui acesteia. Comisia Națională lucrează în ședință în prezența a minimum 7 membri și decide cu majoritatea de voturi a membrilor prezenți.

(3) Comisia Națională preia atribuțiile Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor și funcționează până la finalizarea procesului de retrocedare.

Art. 19. - În scopul evitării unor posibile fraude sau tentative de corupere a membrilor Comisiei Naționale, în aplicarea prezentei legi se stabilesc următoarele măsuri:

a) numirea și înlocuirea membrilor Comisiei Naționale se fac prin decizie a prim-ministrului, cu excepția celor prevăzuți la art. 17 alin. (2) lit. a), b) și d), care devin membri, de drept, prin decizia sau, respectiv, ordinul de numire în funcție;

b) membrii Comisiei Naționale beneficiază de indemnizație lunară reprezentând 50% din indemnizația lunară a președintelui Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților. Indemnizația se acordă în lunile în care Comisia Națională desfășoară cel puțin o ședință.

Art. 20. - «abrogat»

Art. 21. - (1) În vederea acordării de măsuri compensatorii pentru imobilele care nu pot fi restituite în natură, entitățile investite de lege transmit Secretariatului Comisiei Naționale deciziile care conțin propunerea de acordare de măsuri compensatorii, întreaga documentație care a stat la baza emiterii acestora și documentele care atestă situația juridică a imobilului obiect al restituirii la momentul emiterii deciziei, inclusiv orice înscrisuri cu privire la construcții demolate.

(2) Deciziile entităților investite de lege vor fi însoțite de înscrisuri care atestă imposibilitatea atribuirii în compensare totală sau parțială a unor alte imobile/bunuri/servicii disponibile deținute de entitatea investită de lege.

(3) Dispozițiile autorităților administrației publice locale emise potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se transmit Secretariatului Comisiei Naționale după exercitarea controlului de legalitate de către prefect. Dispozițiile art. 11 alin. (1) și (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, rămân aplicabile.

(4) Comisiile județene de fond funciar și Comisia de Fond Funciar a Municipiului București pot propune Comisiei Naționale soluționarea cererilor de retrocedare prin acordare de măsuri compensatorii potrivit prezentei legi numai după epuizarea suprafețelor de teren agricol afectate restituirii în natură, identificate la nivel local.

Declarat parțial neconstituțional la data de 24/10/2017 prin Decizia nr. 671/2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 21 alin. (4) și art. 41 alin. (5) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România (M.Of. partea I nr. 1015 din 21/12/2017) CURTEA CONSTITUȚIONALĂ - D E C I D E: -

1. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Anca Marina Hanganu, Dan-Paul Sădeanu, Constanța Sădeanu, Mihail Sădeanu, Marius Salvator Bratu și Rodica Emilia Popa în Dosarul nr. 15.975/212/2015 al Judecătorei Constanța și constată că sintagma "numai după epuizarea suprafețelor de teren agricol afectate restituirii în natură identificate la nivel local" din cuprinsul art. 21 alin. (4) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România este constituțională în măsura în care nu se aplică în ipoteza existenței unor hotărâri judecătorești definitive/irevocabile prin care instanțele au dispus acordarea de măsuri reparatorii în echivalent bănesc.

(5) Secretariatul Comisiei Naționale, în baza documentelor transmise, procedează la verificarea dosarelor din punctul de vedere al existenței dreptului persoanei care se consideră îndreptățită la măsuri reparatorii. Pentru clarificarea aspectelor din dosar, Secretariatul Comisiei Naționale poate solicita documente în completare entităților investite de lege, titularilor dosarelor și oricăror altor instituții care ar putea deține documente relevante.

Declarat parțial neconstituțional la data de 26/11/2014 prin Decizia nr. 686/2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 alin. (1) lit. a), art. 21 alin. (5), (8) și (9), precum și a celor ale art. 4 teza întâi raportate la cele ale art. 22, art. 23, art. 35 alin. (1) și (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România (M.Of. partea I nr. 68 din 27/01/2015) D E C I D E: -

1. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Gheorghe Bădeci și Petra Bădeci în Dosarul nr. 33.881/3/2013 al Tribunalului București - Secția a IV-a civilă și constată că dispozițiile art. 17 alin. (1) lit. a) și art. 21 alin. (5) și (8) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în măsura în care nu se aplică deciziilor/dispozițiilor entităților investite cu soluționarea notificărilor, emise în executarea unor hotărâri judecătorești prin care instanțele s-au pronunțat irevocabil/definitiv asupra calității de persoane îndreptățite și asupra întinderii dreptului de proprietate.

(6) Evaluarea imobilului ce face obiectul deciziei se face prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare, în considerarea caracteristicilor tehnice ale imobilului și a categoriei de folosință la data preluării acestuia, și se exprimă în puncte. Un punct are valoarea de un leu.

(6¹) În cazul în care, prin documentele existente în dosarul de despăgubire, nu se pot stabili amplasamentul sau caracteristicile tehnice ale imobilului pentru care se stabilesc despăgubiri, evaluarea se face prin aplicarea valorii minime pentru zona sau categoria de imobil prevăzută de grila notarială pentru localitatea respectivă, potrivit prevederilor alin. (6).

(6²) În cazul în care, prin documentele existente în dosarul de despăgubire, nu se pot/poate stabili suprafața și/sau descrierea, din punct de vedere arhitectural, a construcțiilor pentru care se stabilesc despăgubiri, se acordă măsuri compensatorii pentru o suprafață utilă de 21 mp. Evaluarea se face prin aplicarea valorii minime pentru zona sau categoria de imobil prevăzută de grila notarială aplicabilă pentru localitatea respectivă.

(7) Numărul de puncte se stabilește după scăderea valorii actualizate a despăgubirilor încasate pentru imobilul evaluat conform alin. (6).

(8) Ulterior verificării și evaluării, la propunerea Secretariatului Comisiei Naționale, Comisia Națională validează sau invalidează decizia entității investite de lege și, după caz, aprobă punctajul stabilit potrivit alin. (7).

Declarat parțial neconstituțional la data de 26/11/2014 prin Decizia nr. 686/2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 alin. (1) lit. a), art. 21 alin. (5), (8) și (9), precum și a celor ale art. 4 teza întâi raportate la cele ale art. 22, art. 23, art. 35 alin. (1) și (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România (M.Of. partea I nr. 68 din 27/01/2015) D E C I D E: -

1. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Gheorghe Bădeci și Petra Bădeci în Dosarul nr. 33.881/3/2013 al Tribunalului București - Secția a IV-a civilă și constată că dispozițiile art. 17 alin. (1) lit. a) și art. 21 alin. (5) și (8) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în măsura în care nu se aplică deciziilor/dispozițiilor entităților investite cu soluționarea notificărilor, emise în executarea unor hotărâri judecătorești prin care instanțele s-au pronunțat irevocabil/definitiv asupra calității de persoane îndreptățite și asupra întinderii dreptului de proprietate.

(9) În cazul validării deciziei entității investite de lege, Comisia Națională emite decizia de compensare prin puncte a imobilului preluat în mod abuziv.

(10) Prin excepție de la prevederile art. 17 alin. (1) lit. a) și art. 21 alin. (5) și (8), în cazul dosarelor ce conțin decizii ale entităților investite cu soluționarea notificărilor emise în executarea unor hotărâri judecătorești prin care instanțele s-au pronunțat irevocabil/definitiv asupra calității de persoane îndreptățite la măsuri compensatorii, Comisia Națională emite, la propunerea Secretariatului Comisiei Naționale, decizia de compensare prin numărul de puncte stabilit potrivit alin. (7).

Art. 22. - Prin excepție de la procedura de evaluare prevăzută de art. 21 alin. (6) și (7), Secretariatul Comisiei Naționale analizează dosarele care conțin decizii emise în temeiul art. 6 alin. (4) și art. 31 din Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și propune Comisiei Naționale validarea sau invalidarea măsurilor reparatorii la nivelul stabilit prin decizia entității investite de lege.

Art. 23. - (1) Titlurile de valoare nominală emise de Ministerul Finanțelor Publice în temeiul art. 30 din Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, până la data intrării în vigoare a prezentei legi și nevalorificate în cadrul unei oferte de capital disponibil emise în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 498/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare unitară a Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, cu modificările și completările ulterioare, se convertesc prin decizia de compensare a Comisiei Naționale, după parcurgerea procedurii prevăzute de art. 21 alin. (5).

(2) Comisia Națională ia în discuție dosarul transmis de entitatea investită de lege numai după depunerea cererii de convertire și a titlurilor de valoare nominală în original de către persoana îndreptățită.

(3) În situația în care Comisia Națională dispune invalidarea deciziei entității investite de lege în baza căreia s-au emis titluri de valoare nominală, acestea se indisponibilizează la Secretariatul Comisiei Naționale.

Art. 24. - (1) Punctele stabilite prin decizia de compensare emisă pe numele titularului dreptului de proprietate, fost proprietar sau moștenitorii legali ori testamentari ai acestuia, nu pot fi afectate prin măsuri de plafonare.

(2) În dosarele în care se acordă măsuri compensatorii altor persoane decât titularul dreptului de proprietate, fost proprietar sau moștenitorii legali ori testamentari ai acestuia, se acordă un număr de puncte egal cu suma dintre prețul plătit fostului proprietar sau moștenitorilor legali ori testamentari ai acestuia pentru tranzacționarea dreptului de proprietate și un procent de 15% din diferența până la valoarea imobilului stabilită conform art. 21 alin. (6).

(3) Numărul de puncte acordat în condițiile alin. (2) nu poate reprezenta o valoare mai mare decât cea stabilită potrivit art. 21 alin. (6) și (7).

(4) În cazul în care din documentele depuse la dosarul de restituire nu rezultă prețul plătit fostului proprietar sau moștenitorilor legali ori testamentari ai acestuia pentru tranzacționarea dreptului de proprietate, punctele vor reprezenta echivalentul a 15% din valoarea stabilită conform art. 21 alin. (6).

(5) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, persoanele care încheie tranzacții privind drepturi asupra imobilelor care fac obiectul legilor de restituire au obligația să comunice Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, în termen de 15 zile, un exemplar al actului prin care s-a încheiat tranzacția.

(6) Documentele transmise după împlinirea termenului prevăzut la alin. (5) nu se iau în considerare de către Comisia Națională la emiterea deciziei.

(7) Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților transmite Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, în termen de 5 zile de la primire, o copie a documentelor prevăzute la alin. (5).

Art. 25. - (1) Decizia de compensare emisă de Comisia Națională se comunică persoanelor îndreptățite, în termen de 45 de zile de la data emiterii.

(2) Decizia de invalidare emisă de Comisia Națională se motivează și se comunică atât titularilor, cât și entităților investite de lege, în termen de 60 de zile de la data emiterii.

Art. 26. - Actele care au stat la baza deciziilor Comisiei Naționale au regim de arhivare de 50 de ani și se depun, la încetarea activității Comisiei Naționale, la Cancelaria Primului-Ministru.

Art. 27. - «abrogat»

Art. 28. - «abrogat»

Art. 29. - «abrogat»

Art. 30. - «abrogat»

Art. 31. - (1) În termen de 3 ani de la emiterea deciziei de compensare, deținătorul de puncte poate solicita valorificarea acestora în numerar. Pentru deciziile emise înainte de 1 ianuarie 2017, termenul începe să curgă de la această dată.

(2) Cererea de valorificare se depune, personal/prin mandatar cu procură autentică, la sediul Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților sau se transmite prin servicii poștale și de curierat, însoțită, după caz, de decizia de compensare sau certificatul de deținător de puncte, în original. Certificatul de deținător de puncte se emite de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților în situația transmiterii drepturilor recunoscute prin decizia de compensare.

(3) În baza cererii deținătorului de puncte, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților emite, pe parcursul a 5 ani consecutivi, titluri de plată, în tranșe anuale egale, în limita valorii stabilite prin decizia de compensare. Titlurile de plată se emit în ordinea cronologică a emiterii deciziilor de compensare.

(4) Quantumul unei tranșe nu poate fi mai mic de 20.000 lei, cu condiția ca suma astfel acordată să nu depășească totalul despăgubirilor stabilite.

(5) La stabilirea valorii titlului de plată se face conversia unui punct, potrivit art. 21 alin. (6).

(6) În cazul în care decizia de compensare a fost emisă pe numele mai multor persoane, fără a se stabili cotele convenite fiecareia, se emite un singur titlu de plată pentru toți beneficiarii.

(7) Titlurile de plată se comunică, în original, în 5 zile de la emiterie, Ministerului Finanțelor Publice și persoanelor îndreptățite.

(8) Sumele cuprinse în titlurile de plată se plătesc de către Ministerul Finanțelor Publice în cel mult 180 de zile de la emiterie.

CAPITOLUL IV

Măsurile privind urgentarea soluționării cererilor de retrocedare

Art. 32. - (1) Se instituie un termen de decădere în procedura administrativă, de 120 de zile, în care persoanele care se consideră îndreptățite pot completa cu înscrisuri dosarele depuse la entitățile investite de lege. Termenul curge de la data la care persoanei i se comunică în scris documentele necesare soluționării cererii sale.

(2) Termenul prevăzut la alin. (1) poate fi prelungit la cererea scrisă a persoanei care se consideră îndreptățită sau a reprezentantului legal, prin decizia conducătorului entității investite de lege sau a persoanei împuternicite de către acesta, o singură dată, pentru o perioadă de 60 de zile, în situația în care persoana care se consideră îndreptățită face dovada efectuării unor demersuri privind completarea dosarului în raport cu alte instituții.

(3) Cererea de prelungire a termenului se va formula în interiorul termenului prevăzut la alin. (1) și va fi însoțită de dovada demersurilor întreprinse.

(3¹) Prin excepție de la prevederile alin. (1), pentru dosarele depuse la Comisia specială de retrocedare a unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase și comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, termenul de decădere în procedura administrativă este de 240 de zile.

(3²) Termenul prevăzut la alin. (3¹) poate fi prelungit în condițiile prevăzute la alin. (2) și (3), pentru o perioadă de 120 de zile.

(4) Instituțiile deținătoare au obligația de a elibera, în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii, actele doveditoare solicitate.

Art. 33. - (1) Entitățile investite de lege au obligația de a soluționa cererile formulate potrivit Legii nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi și de a emite decizie de admitere sau de respingere a acestora, după cum urmează:

a) în termen de 12 luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de până la 2.500 de cereri;

b) în termen de 24 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr cuprins între 2.500 și 5.000 de cereri;

c) în termen de 36 de luni, entitățile investite de lege care mai au de soluționat un număr de peste 5.000 de cereri.

(2) Termenele prevăzute la alin. (1) curg de la data de 1 ianuarie 2014.

(3) Entitățile investite de lege au obligația de a stabili numărul cererilor înregistrate și nesoluționate, de a afișa aceste date la sediul lor și de a le comunica Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților. Datele transmise de entitățile investite de lege vor fi centralizate și publicate pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(4) Cererile se analizează în ordinea înregistrării lor la entitățile prevăzute la alin. (1). Prin excepție, se analizează cu prioritate cererile formulate de persoanele certificate de entități desemnate de statul român sau de alte state membre ale Uniunii Europene, ca supraviețuitoare ale Holocaustului, aflate în viață la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a prezentei legi.

Art. 34. - (1) Dosarele înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor vor fi soluționate în termen de 60 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cu excepția dosarelor de fond funciar, care vor fi soluționate în termen de 36 de luni.

(2) Dosarele care vor fi transmise Secretariatului Comisiei Naționale ulterior datei intrării în vigoare a prezentei legi vor fi soluționate în termen de 60 de luni de la data înregistrării lor, cu excepția dosarelor de fond funciar, care vor fi soluționate în termen de 36 de luni.

(3) Numărul dosarelor prevăzute la alin. (1) și data înregistrării dosarelor prevăzute la alin. (2) se publică pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților și se comunică, la cerere, persoanelor îndreptățite.

(4) Dosarele se soluționează în ordinea înregistrării lor la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor, respectiv Secretariatul Comisiei Naționale.

(5) Prin excepție de la prevederile alin. (4), se soluționează cu prioritate:

a) dosarele în care Secretariatul Comisiei Naționale a solicitat documente potrivit art. 21 alin. (5);

b) dosarele în care, prin hotărâri judecătorești irevocabile/definitive, instanțele de judecată s-au pronunțat cu privire la existența și întinderea dreptului, precum și la calitatea de persoană îndreptățită;

c) dosarele constituite în baza cererilor formulate de persoanele prevăzute la art. 33 alin. (4).

d) dosarele în care s-au emis decizii privind propunerea acordării de despăgubiri/măsură compensatorii de către Comisia specială de retrocedare a unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase și comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România.

Art. 35. - (1) Deciziile emise cu respectarea prevederilor art. 33 și 34 pot fi atacate de persoana care se consideră îndreptățită la secția civilă a tribunalului în a cărei circumscripție se află imobilul, în termen de 30 de zile de la data comunicării.

(1¹) Litigiile privind modalitatea de aplicare a prevederilor prezentei legi sunt de competența secțiilor civile ale tribunalelor, indiferent de calitatea titularului acțiunii.

(2) În cazul în care entitatea investită de lege nu emite decizia în termenele prevăzute la art. 33 și 34, persoana care se consideră îndreptățită se poate adresa instanței judecătorești prevăzute la alin. (1) în termen de 6 luni de la expirarea termenelor prevăzute de lege pentru soluționarea cererilor.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (1) și (2), instanța judecătorească se pronunță asupra existenței și întinderii dreptului de proprietate și dispune restituirea în natură sau, după caz, acordarea de măsuri reparatorii în condițiile prezentei legi.

(4) Hotărârile judecătorești pronunțate potrivit alin. (3) sunt supuse numai apelului.

(5) Cererile sau acțiunile în justiție formulate în temeiul alin. (1) și (2) sunt scutite de taxa judiciară de timbru.

CAPITOLUL V

Sanctiuni

Art. 36. - Constituie contravenție săvârșirea oricăreia dintre următoarele fapte, dacă nu sunt comise în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni:

a) neîndeplinirea de către membrii comisiei locale a obligației prevăzute la art. 6 alin. (1);

b) necomunicarea situației centralizatoare de către președintele comisiei prevăzute la art. 5, în condițiile art. 6 alin. (4);

c) fapta persoanei care împiedică în orice mod întocmirea situației prevăzute la art. 6 alin. (1);

d) refuzul de a preda suprafețele de teren rămase la dispoziția comisiilor locale și județene sau, după caz, a Comisiei de Fond Funciar a Municipiului București Agenției Domeniilor Statului;

e) refuzul institutelor, stațiunilor de cercetare și instituțiilor publice de a preda Agenției Domeniilor Statului imobilele solicitate în termenul prevăzut de art. 9 alin. (3);

f) nerespectarea ordinii de atribuire prevăzute la art. 12 alin. (1);

g) fapta persoanei care refuză să pună la dispoziția comisiei locale de fond funciar suprafețele forestiere necesare finalizării procesului de restituire;

h) nerespectarea termenelor prevăzute de prezenta lege.

i) fapta persoanei fizice, care are calitatea de membru al comisiei locale sau județene, de a împiedica în orice mod sau de a întârzia nejustificat reconstituirea sau constituirea, după caz, a dreptului de proprietate ori eliberarea titlului de proprietate către persoanele îndreptățite.

Art. 37. - Contravențiunile prevăzute la art. 36 se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 100.000 lei.

Art. 38. - În cazul în care, în urma aplicării contravențiilor prevăzute de legislația fondului funciar și de prezenta lege, președintele comisiei locale continuă să întârzie finalizarea procedurii de validare, punere în posesie și emitere a titlului de proprietate, prefectul sau Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților poate dispune revocarea acestuia din funcția de președinte al comisiei locale și numirea unei alte persoane dintre conducătorii serviciilor deconcentrate de la nivel județean sau, respectiv, salariații Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

Art. 39. - (1) Constatarea contravențiilor prevăzute la art. 36 și aplicarea sancțiunilor prevăzute la art. 37 se fac de către împuterniciții Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților sau de către prefect ori împuterniciții acestuia.

(2) Sumele provenite din amenzile aplicate potrivit prezentei legi se fac venit la bugetul de stat.

Art. 40. - Dispozițiile art. 37 se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL VI

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 41. - (1) Plata sumelor de bani reprezentând despăgubiri în dosarele aprobate de către Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi, precum și a sumelor stabilite prin hotărâri judecătorești, rămase definitive și irevocabile la data intrării în vigoare a prezentei legi, se face în termen de 5 ani, în tranșe anuale egale, începând cu 1 ianuarie 2014.

(2) «abrogat»

(2¹) Începând cu 1 ianuarie 2017, cuantumul unei tranșe nu poate fi mai mic de 20.000 lei.

(3) Pentru îndeplinirea obligațiilor stabilite la alin. (1), Comisia Națională emite titluri de despăgubire, prin aplicarea procedurii specifice Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor.

(4) Titlul de plată se emite de către Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților în condițiile alin. (1) și (2) și se plătește de către Ministerul Finanțelor Publice în cel mult 180 de zile de la emitere.

(5) Obligațiile privind emiterea titlurilor de despăgubire stabilite prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile la data intrării în vigoare a prezentei legi se vor executa potrivit art. 21.

Art. 42. - (1) Persoanele îndreptățite pot opta pentru returnarea dosarelor înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor către comisiile locale de fond funciar în vederea restituirii în natură a terenurilor, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) În termenul prevăzut la alin. (1), pot opta pentru returnarea dosarelor la comisiile locale de fond funciar și persoanele care nu au valorificat titlurile de despăgubire emise de Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor.

(3) Dosarele înregistrate la Secretariatul Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor pentru care nu se exercită opțiunea de returnare către comisiile locale de fond funciar se transmit Secretariatului Comisiei Naționale, în vederea soluționării potrivit prevederilor prezentei legi.

Art. 43. - Cererile depuse în temeiul art. 36 alin. (5) din Legea nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 34 din Legea nr. 1/2000, cu modificările și completările ulterioare, care vizează teren cu categoria de curățconstrucții, nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se transmit comisiilor constituite pe lângă autoritățile publice locale pentru aplicarea Legii nr. 10/2001, în vederea soluționării.

Art. 44. - La data intrării în vigoare a prezentei legi, alineatul (1) al articolului 38 din Legea nr. 10/2001, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 798 din 2 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

" **Art. 38. - (1)** Nerespectarea obligațiilor prevăzute de prezenta lege atrage răspunderea contravențională a conducătorului autorității administrației publice locale sau centrale, al instituției sau, după caz, al societății regiei autonome ori al organizației cooperatiste căreia îi incumbă aceste obligații."

Art. 45. - (1) Imobilele prevăzute în anexa nr. 2 lit. a) pct. 1, 2 și 4 la Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la art. 1 alin. (10) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 1 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/1999, republicată, se restituie foștilor proprietari sau, după caz, moștenitorilor acestora, cu condiția menținerii afectatunii de interes public pentru o perioadă de 10 ani.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și imobilelor ocupate de instituții publice de cultură solicitate potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/1999, republicată.

(3) Dispozițiile referitoare la menținerea afectățiunii de interes public pentru o perioadă de 10 ani se aplică și terenurilor aferente imobilelor prevăzute la [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#), necesare desfășurării în condiții optime a activităților de interes public.

(4) Menținerea afectățiunii de interes public se stabilește de către entitatea investită de lege, prin decizia de restituire în natură, la propunerea motivată a deținătorului actual al imobilului.

(5) «abrogat»

(6) În perioada menținerii afectățiunii de interes public, obligația privind plata cheltuielilor de întreținere aferente imobilului revine deținătorului actual al acestuia.

(6¹) În perioada menținerii afectățiunii de interes public, noul proprietar beneficiază de plata unei chirii, care se stabilește în funcție de valoarea imobilului prin raportare la grila notarială valabilă la data încheierii sau prelungirii contractului de închiriere. În cazul construcțiilor cu o suprafață de până la 300 mp, la calculul valorii se aplică grila notarială aferentă construcțiilor cu destinația de locuință. Pentru suprafața care excedează limitei de 300 mp se aplică grila notarială aferentă construcțiilor cu destinație de spațiu industrial.

(6²) Cuantumul anual al chiriei nu poate depăși 6% din valoarea construcției, respectiv 4% din valoarea terenului, stabilită conform [alin. \(6¹\)](#).

(6³) Noul proprietar și deținătorul actual al imobilului vor încheia un contract de închiriere, în formă scrisă, în termen de 60 de zile de la data emiterii deciziei privind restituirea în natură.

(6⁴) Plata obligațiilor care decurg din contractele de închiriere se asigură din fondurile prevăzute cu această destinație în bugetele de venituri și cheltuieli aprobate, în condițiile legii.

(7) În situația în care pentru activitățile de interes public nu este necesară întreaga suprafață a imobilului, aceasta poate fi restrânsă, chiria recalculându-se în mod corespunzător.

(8) În situația în care, în perioada prevăzută la [alin. \(1\)](#), imobilul nu mai este necesar activităților de interes public, obligația menținerii afectățiunii încetează de drept.

Art. 46. - La data intrării în vigoare a prezentei legi, la [articolul II](#) din titlul VI "Modificarea și completarea Legii nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997" al Legii nr. 247/2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare, [alineatul \(1\)](#) se modifică și va avea următorul cuprins:

" **Art. II. - (1)** Se înființează în cadrul Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților o direcție pentru coordonarea aplicării legislației din domeniul restituirii proprietății funciare de către instituțiile administrației de stat și comisiile de fond funciar, asigurând aplicarea unitară de către acestea a reglementărilor în domeniu."

Art. 47. - La data intrării în vigoare a prezentei legi, după [alineatul \(1\)](#) al articolului 51 din Legea nr. 18/1991, republicată în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 1 din 5 ianuarie 1998, cu modificările și completările ulterioare, se introduc trei noi alineate, alineatele (2)-(4), cu următorul cuprins:

" (2) În cazul existenței unei suprapuneri totale sau parțiale ca urmare a emiterii a două sau mai multe titluri de proprietate pe aceleași amplasamente, comisia județeană este competentă să dispună anularea totală sau parțială a titlurilor emise ulterior primului titlu.

(3) Comisia județeană va dispune emiterea unui nou titlu în locul celui anulat sau, după caz, va propune acordarea de măsuri compensatorii potrivit legii privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate abuziv în perioada regimului comunist în România.

(4) Dispozițiile art. 53 alin. (2) rămân aplicabile."

Art. 48. - La data intrării în vigoare a prezentei legi, alineatul (2) al articolului 10 din Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

" (2) În cazul în care pe terenurile preluate în mod abuziv s-au edificat noi construcții autorizate, persoana îndreptățită va obține restituirea în natură a părții de teren rămasă liberă, iar pentru suprafața ocupată de construcții noi, cea afectată servituților legale, spațiilor verzi, așa cum au fost stabilite prin art. 3 lit. a) -f) din Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și altor amenajări de utilitate publică ale localităților urbane și rurale măsurile reparatorii se stabilesc în echivalent."

Art. 49. - La data intrării în vigoare a prezentei legi, alineatul (4) al articolului 31 din Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

" (4) Recalcularea valorii acțiunilor se face în baza valorii activului net din ultimul bilanț contabil, cu utilizarea coeficientului de actualizare stabilit de Banca Națională a României prin Ordinul nr. 3/2001 privind coeficientul de actualizare a valorii leului de la data de 11 iunie 1948 până la data de 14 februarie 2001 și a indicelui inflației stabilit de Institutul Național de Statistică, precum și a prevederilor Legii nr. 303/1947 pentru recalcularea patrimoniului societăților pe acțiuni, în cazul în care bilanțul este anterior acesteia. Actualizarea se face până la data de 14 februarie 2001."

Art. 50. - La data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) sintagma "despăgubiri acordate în condițiile prevederilor speciale privind regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv", cuprinsă în Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se înlocuiește cu sintagma "măsuri compensatorii în condițiile legii privind unele măsuri pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv, în perioada regimului comunist în România";

b) orice dispoziție referitoare la evaluarea imobilelor potrivit standardelor internaționale de evaluare și la măsura reparatorie a compensării cu alte bunuri

sau servicii oferite în echivalent, prevăzute în Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă;

c) articolele 13, 14, 14¹, 14², 15 literele a) -d) și f), articolele 16, 17, 18, 18¹, 18², 18³, 18⁴, 18⁵, 18⁶, 18⁷, 18⁸, 18⁹ și articolul 22 din titlul VII "Regimul stabilirii și plății despăgubirilor aferente imobilelor preluate în mod abuziv" al Legii nr. 247/2005, cu modificările și completările ulterioare, precum și orice dispoziție contrară prezentei legi se abrogă.

Art. 51. - La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă articolele 5 și 12 din Legea nr. 214/2011 pentru organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 819 din 21 noiembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 52. - La data de 1 ianuarie 2016, alineatul (3) al articolului 18 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

Această lege a fost adoptată în temeiul prevederilor art. 114 alin. (3) din Constituția României, republicată, în urma angajării răspunderii Guvernului în fața Camerei Deputaților și a Senatului, în ședința comună din data de 17 aprilie 2013.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
VIOREL HREBENCIUC

PREȘEDINTELE SENATULUI
GEORGE-CRIN LAURENȚIU ANTONESCU

București, 16 mai 2013.
Nr. 165.